

Karl-Didrik Festvåg
karl.festvag@gmail.com

Tillatelse til utsetting av sibiredelgran til juletre- og pyntegrøntproduksjon – gnr 135 bnr 3 i Vinje kommune

Vi viser til søknad mottatt 2. mai med tilleggsinformasjon av 5. mai og 20. mai om utsetting av utenlandsk treslag (*Abies sibirica*) til juletre- og pyntegrøntproduksjon på gnr 135 bnr. 3 i Vinje kommune.

Vedtak

Karl-Didrik Festvåg får tillatelse til å plante inntil 100 sibiredelgran (*Abies sibirica*) på gnr 135 bnr 3 i Vinje kommune i samsvar med søknad av 2. mai 2017 med tillegg 5. og 20. mai på følgende vilkår:

1. planting skjer etter at klagefristen har gått ut og behandling av ev. klage er avslutta
2. planting skjer innen 1. november 2021
3. trærne skal hogges seinest 31. desember 2036, ev. kan det søkes om forlenga frist for pyntegrøntproduksjon
4. kontroll av foryngelse av sibiredelgran skal gjøres de påfølgende 5 år etter hogst av feltet, og ev. edelgraner skal fjernes
5. internkontroll skal gjennomføres etter § 10 i forskrift om utsetting av utenlandske treslag
6. dette vedtaket skal bli tatt vare på fram til vilkåra er oppfylt og skal overleveres til ev. nye eiere

Grunnlag for vurderinger

Søkeren søker om å plante 100 «sibirsk fjelledelgran» (*Abies sibirica*) på 1 daa til jule- og pyntegrøntproduksjon. Søker oppgir å ha fått oppgitt navnet fra planteproduzenten. *Abies sibirica* er sibiredelgran og ikke fjelledelgran (*Abies lasiocarpa*). Vi behandler søknaden som utsetting av sibiredelgran (*Abies sibirica*).

I følge Artsdatabanken har sibiredelgran (*Abies sibirica*) sitt naturlige utbredelsesområde i Russland og Sibir og ble innført som prydtre til Norge ca. 1860. Samla forekomst i Norge er marginal, neppe større enn 0,3 km², men anslaget er usikkert. Den er best tilpassa klimaet nordpå og i fjellskogbeltet. Sibiredelgran kan produsere levedyktig avkom i Norge. Den kan produsere mye frø, og evnen til frøspredning er meget god. Rekrutteringen av nye frøbærende trær er sterkt hemmet av beiting, og sibiredelgran kan også ødelegges av edelgranlus. Det er ikke grunnlag for å anta at sibiredelgran representerer noen økologisk risiko. Det er ikke registrert forekomster i Telemark. I følge NIBIO kan sibirsk edelgran stå i nærmere 13 uker i romtemperatur før treet begynner å drysse, og bl.a. derfor er sibiredelgran egna som juletre.

Sibiredelgran er i risikokategori potensielt høy risiko (PH) ifølge *Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012* fra Artsdatabanken. Arter i kategori PH er ikke svartelista.

Juletrær blir normalt hogd etter om lag 10 år. Da har de ikke produsert frø.

For å vurdere negative konsekvenser for bl.a. for biologisk, landskapsmessig og geologisk mangfold ved tiltaket, har vi undersøkt feltet mtp:

- utvalgte naturtyper i skog
- freda og prioriterte arter
- hule eiker
- verneområder
- naturmangfold: naturtyper og arter som ikke er knytta til egne forskrifter
- kulturlandskap
- friluftsområder
- miljøregistreringer i skog
- kulturminner

Det er ikke relevante funn på det aktuelle arealet eller i nærområdet.

Forskrift om utsetting av utenlandske treslag setter krav til internkontroll i § 10:

Den som har fått tillatelse etter denne forskriften, skal etablere og dokumentere internkontroll. Internkontrollen, og dokumentasjonen av denne, skal tilpasses virksomhetens art, aktiviteter og størrelse, og skal utføres i det omfang som er nødvendig for å etterleve bestemmelsene i eller i medhold av denne forskriften.

Internkontrollen skal sikre at virksomhetens ansatte har kunnskap om reglene i forskriften, herunder vilkårene for tillatelse til utsetting, og at det er etablert rutiner for etterlevelse av reglene. Virksomheten skal gjøre dokumentasjon av internkontrollen tilgjengelig for ansvarlig myndighet ved forespørsel.

Internkontrollen skal som et minimum omfatte:

- a) rutiner virksomheten følger for å sikre at kravene i eller i medhold av denne forskriften blir overholdt,*
- b) rutiner virksomheten følger dersom avvik oppstår, og opplysninger om hvem som er ansvarlig for at rutinene blir overholdt,*
- c) rutiner virksomheten følger for å hindre gjentakelse av avvik og opplysninger om hvem som er ansvarlig.*

Fylkesmannens vurderinger

Vurderingene våre etter §§ 8-12 i naturmangfoldloven:

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapen om sibiredelgran, det aktuelle arealet og områdene i nærheten er god etter vår vurdering. Vi mener kunnskapen om naturmangfoldet er tilstrekkelig til å behandle søknaden.

§ 9 Føre-var-prinsippet

Vi mener risikoen for uheldige økologiske virkninger er små i denne saken basert på kunnskapsgrunnlaget. Omfanget er svært beskjedent. Om trærne brukes til juletrær, skal trærne fjernes før de setter frø. Føre-var-prinsippet blir ikke tillagt stor vekt i saken.

§ 10 Økosystemtilnærming og samla belastning

Basert på informasjonen vi har, kan vi ikke se at tiltaket legger beslag på eller er en vesentlig trussel mot stedegne naturkvaliteter.

§ 11 Kostnadene ved miljøforringelse

Ansvar for eventuelle skader på naturmiljøet ligg hos tiltakshaveren. Kostnader ved å reparere eventuelle skader eller forebygge disse skal dekkes av tiltakshaveren innen rimelige grenser.

§ 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Fjerning av alle trærne før de får kongler blir vurdert som tilstrekkelig for å hindre spredning ved juletreproduksjon.

Samla sett mener vi tiltaket har små negative følger for naturmangfoldet og at tillatelse kan gis. For å unngå spredning, blir det satt vilkår om fjerning av trærne seinest i 2036. Sirbiredelgran er lite brukt som pyntegrønt, bl.a. pga den lyse fargen. Vi har mer tru på sibiredelgran til juletreproduksjon. Om det mot formodning skulle være god produksjon av pyntegrønt i 2036, kan det søkes om forlenga frist for fjerning av trærne.

Rettslig grunnlag

Saken er behandla etter

- Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål FOR-2012-05-25 nr 460 med endring FOR-2013-03-15 nr 284
- §§ 7 til 12 i Lov om forvaltning av naturens mangfold LOV-2009-06-19 nr 100
- Forvaltningsloven LOV 1967-02-10

Lover og forskrifter kan bli lest på www.lovdata.no

Tilsyn

Tilsyn kan skje etter § 11 i Forskrift om utsetting av utenlandske treslag:

Ansvarlig myndighet, eller den som er delegert myndighet etter § 4, fører, i henhold til naturmangfoldloven § 63 til § 65, tilsyn med at utsetting av utenlandske treslag skjer i samsvar med bestemmelsene gitt i og i medhold av denne forskriften, herunder tilsyn med eventuelle spredningsområder.

Rett til å klage

Det kan klages på vedtaket innen tre uker etter at vedtaket er mottatt, jf. §§ 28 første ledd og 29 i forvaltningsloven. Informasjon om klagerett vedlegges.

Med hilsen

Helge Nymo
landbruksdirektør

Liv Aakre
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift

Vedlegg: Informasjon om klageadgang